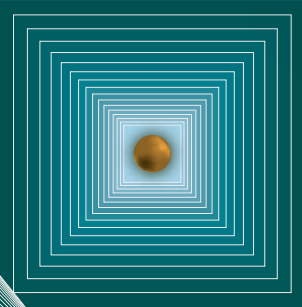
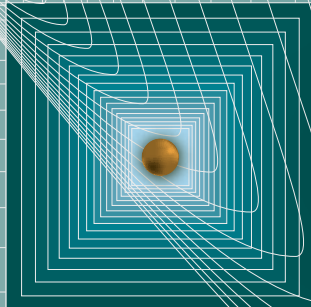

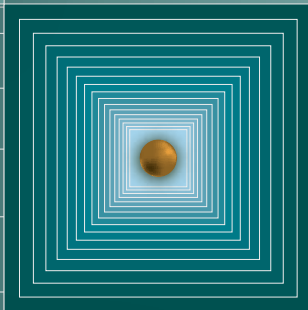
Kompetanse

Utvikling

Nyskaping

2016

Årsrapport og regnskap

RUST-ACDER
UTVIKLINGS- OG
KOMPETANSEFOND

1. Formål og bakgrunn

Stiftelsen Aust-Agder utviklings- og kompetansefond ble opprettet 8.5.2003. Stiftelsen er et resultat av kommunenes salg av aksjer i Agder Energi AS til Statkraft. Bak stiftelsen står fylkets 15 kommuner. Kontoradressen er Aust-Agder utviklings- og kompetansefond, Postboks 788 Stoa, 4809 Arendal.

Stiftelsens arbeid er regulert av lov om stiftelser og av vedtektene vedtatt av innskytternes kommunestyre. Stiftelsens formål er å bidra til økt kompetanse og nyskapingsevne i Aust-Agder og til sikring og etablering av arbeidsplasser og gode levekår, herunder bidra til å styrke og videreutvikle Universitetet i Agder.

Den samlede grunnkapitalen er på 244 mill. kroner. Fra den enkelte kommune er det skutt inn slik kapital:

Kommune	Totalt (mill. kr)
Bykle:	2,0
Valle:	1,0
Bygland:	0,5
Evje og Hornnes:	1,0
Iveland:	0,5
Birkenes:	4,0
Lillesand:	20,0
Grimstad:	80,0
Arendal:	120,0
Froland:	4,5
Åmli:	1,0
Vegårshei	0,5
Tvedestrand:	5,0
Gjerstad:	2,0
Risør:	2,0
Sum:	244,0

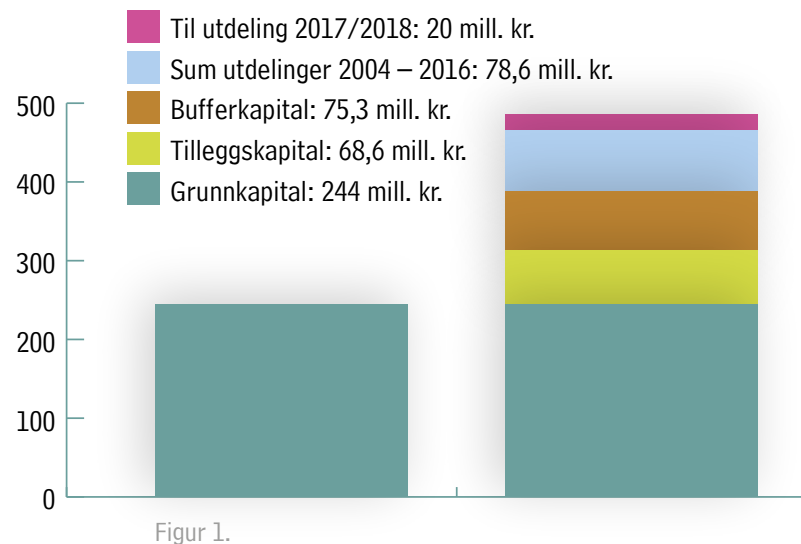
Stiftelsens kapital skal til enhver tid forvaltes slik at sikkerheten ivaretas på en fullt ut forsvarlig måte i forhold til formålet, og at avkastningen blir tilfredsstillende for å ivareta formålet. Ved forvaltningen skal det så langt som råd er tas etiske hensyn.

Ifølge vedtektene skal minst en tiendedel av kapitalavkastningen normalt legges til grunnkapitalen hvert år, og alltid slik at grunnkapitalen opprettholder sin realverdi.

Den øvrige avkastning kan brukes det enkelte år til å fremme stiftelsens formål eller tillegges et fond som kan benyttes senere år.

Figur 1. viser utviklingen i fondets kapitalbeholdning fra 2003 til 2016. Innskutt grunnkapital i 2003 var 244 mill. kroner. Summen av grunnkapital, tilleggs kapital og bufferkapital utgjorde i 2016 om lag 388 mill. kroner.

I tillegg er det avsatt til sammen 20 mill. kroner til utdeling for 2017 og 2018. Når en tar hensyn til inndratte tilskudd, utgjør utdelingene fra 2004-2016 til sammen 78,6 mill. kroner.

Innholdsfortegnelse

1. Formål og bakgrunn s. 2	Agderprosjektet s. 8–9
2. Rådsforsamling, styre og administrasjon s. 3	3. Virksomheten s. 10–16
NYMO AS s. 4–5	4. Økonomi s. 17–22
Envirotech Solutions s. 6–7	Revisors beretning s. 23

2. Rådsforsamling, styre og administrasjon

Gro-Anita Mykjåland og Jan Dukene ble begge gjenvalgt som henholdsvis leder og nestleder for rådsforsamlingen for perioden 2016-2018. Rådsforsamlingens viktigste oppgave er å velge styre for Aust-Agder utviklings- og kompetansefond. I henhold til fondets vedtekter kan gjenvalg finne sted, dog således at ingen skal kunne sitte mer enn to perioder.

Morten Kraft, Kjetil Glimsdal, Oddvar Espegren og Signe Sollien Haugå ble valgt som styremedlemmer for perioden 2016-2020. Fra 17. juni 2016 består styret dermed av følgende medlemmer:

- Morten Kraft (leder)
- Terje Stalleland (nestleder)
- Kjetil Glimsdal
- Oddvar Espegren
- Signe Sollien Haugå
- Irene H. Aune
- Marianne Landaas

Tidligere har det blitt valgt personlige varamedlemmer til styret. Etter en vedtektsendring ble det ved rådsforsamlingens møte i 2016 valgt varamedlemmer i rekke. Følgende varamedlemmer ble valgt:

1. Tormod Vågsnes
2. Bodil Slettebø Lindestad
3. Inger Vollestad
4. Ingrid Skårmo
5. Terje Eiken
6. Camilla Saga
7. Jon Rolf Næss

Ved rådsforsamlingens møte 17. juni 2016 i Åmli møtte følgende representanter:

Arendal kommune	v/Robert Cornels Nordli
Evje og Hornnes kommune	v/Bjørn Ropstad
Iveland kommune	v/Gro Anita Mykjåland
Lillesand kommune	v/Jorunn Elisabeth Gleditsch Lossius
Tvedestrand kommune	v/Jan Dukene
Valle kommune	v/Steinar Kyrvestad
Vegårshei kommune	v/Kirsten Helen Myren
Birkenes kommune	v/Anders Christiansen
Risør kommune	v/Per Kristian Lunden
Bygland kommune	v/Leiv Rygg
Gjerstad kommune	v/Inger Løite
Åmli kommune	v/Reidar Saga
Grimstad kommune	v/Kjetil Glimsdal
Bykle kommune	v/Jon Rolf Næss
Froland kommune	v/Ove Gundersen

Styret er det øverste organet i stiftelsen. Det har i løpet av 2016 vært avholdt seks styremøter. I tillegg ble det gjort ett vedtak via e-mail. I mai 2016 deltok styret på et seminar hos Gabler i Bergen. Seminaret omhandlet bl.a. gjennomgang av markedssituasjon og portefølje, samt møter med Holbergfondene og Bergen Forskningsstiftelse.

Styret behandlet 85 saker i 2016. Aust-Agder fylkeskommune ved fylkesrådmannen er forretningsfører og sekretariat for fondet. Ass. fylkesrådmann John G. Bergh er daglig leder.

Stiftelsen har ingen ansatte.

Virksomheten har ingen forurensende virkning for det ytre miljø.

Nymo AS

prosjektgjennomføringsmodell i verdensklasse

Nymo AS arbeider med EPC-kontrakter (engineering, procurement & construction) i olje- og gass-industrien. Bedriften har søkt midler fra Aust-Agder utviklings- og kompetansefond for å videreutvikle Nymos prosjektgjennomføringsmodell (involverende prosjektgjennomføring (IPG) og Quality in Execution (QiE)) til verdensklasse for å øke Nymos konkurransekraft, med mål om beholde industri på Sørlandet. Prosjektet gjennomføres i samarbeid med Universitetet i Agder (UiA). Arbeidet ble påbegynt i 2016, og er planlagt sluttført i andre halvdel av 2017.

Arbeidsinnsatsen blir konsentrert innenfor følgende hovedområder i Nymos gjennomføringsmodell:

- Opprette flytskjema for å klarlegge roller/ansvar og informasjonsflyt i prosjekt
- Utvikle verktøy for digitalisering av informasjonsflyten gjennom verdikjeden

- Redusere tidsforbruket i møter (digitale informasjonsbærere overtar)
- Redusere manuell rapportering og distribusjon av data (overføring av sanntidsdata)
- Bedre kostnadskontroll ved å redusere antall frittstående programmer (innføring av delt datamodell)

Arbeidet viser at det gjenstår et potensial for ytterligere forbedring av lønnsomhet og effektivitet i EPC-verdikjeden. Det bør også nevnes at forsknings- og utviklingsarbeidet knyttet til å digitalisere informasjonsstrømmen i prosjektgjennomføring er en viktig forutsetning for å kunne innføre automatisering og robotisering i fabrikkproduksjonen.

Dette vil være et viktig steg i retning av økt produktivitet og styrket konkurransekraft for industri på Sørlandet.

Vi ser at den spesialiserte produksjonsindustrien i økende grad ser til digitalisering og automatisasjon for å bedre sin lønnsomhet. Bedre og mer tilgjengelige styringssystemer og robotintegrasjon gjør roboter aktuelle i flere bruksområder enn tidligere. Automatisert produksjon er ikke lenger forbeholdt store serier og samlebåndsfabrikker. Teknologien finnes der, men vi må tilpasse våre arbeidsmetoder og informasjonsflyt for å ta den i bruk. Dette er en del av den gjennomføringsmodellen kompetansefondet støtter oss i å utvikle.

Prosjektledelse/Team:
Øyvind R. Boye og Marie Borgen
NYMO

Tildelte midler: kr. 1,1 mill.
Varighet: 2016

Foto: Arild de Lange Nilsen

«Vi ser at den spesialiserte produksjonsindustrien i økende grad ser til digitalisering og automatisasjon for å bedre sin lønnsomhet», sier Andreas Gjermundsen.

Envirotech Solutions

Prosjektledelse/Team:
Hans Olav Omnes,
Envirotech Solutions
Tildelte midler: kr. 1 mill.
Varighet: 2016 – 2018

Foto: Arild de Lange Nilsen

– skaper morgendagens grønne dataløsninger

«I fremtiden vil alt være datadrevet». Dette utsagnet har du kanskje hørt før – og de fleste er enige om at det antagelig stemmer. Få vet imidlertid at den måten vi lagrer og prosesserer data på i dag er lite miljøvennlig.

Antall datasentre i verden vokser i rekordfart, og for å kunne håndtere en eksplosiv økning i datatrafikk trengs det svært mange dataprosessorer for å få hele maskineriet til å gå rundt. Disse prosessorene blir varme når de jobber og trenger derfor store mengder kjøling for å kunne fungere. Og det er spesielt denne kjølingen som igjen krever store mengder energi. Av et større datasenters energiforbruk er gjerne 50 prosent eller mer dedikert til kjøleprosessen. Og denne energibruken er altså ikke særlig miljøvennlig da mye av den energien som brukes er

fra ikke-fornybare energikilder.

Envirotech Solutions har sammen med et tysk partnerselskap utviklet en teknologi som kjøler dataprosessorene med vann. Dette vannet varmes dermed opp, og går inn i andre verdikjeder som trenger varme – for eksempel fjernvarme, nærvare, landbruk/veksthus og lignende. På denne måten gjør vi kjøling mer effektivt, reduserer energiforbruket og gjenbruker overskuddsenergien i form av det varme vannet.

Kristian Osestad presenterer her prinsippene bak teknologien Envirotech Solutions har utviklet, som kjøler data-prosessorene med vann.

Godt samspill mellom Alfred Redmond og glade barn fra Øyestad Barnehage avd. Engene.

”Likt læringsgrunnlag ved skolestart!”

Agderprosjektet

Agderprosjektet er et forsknings- og utviklingsprosjekt som sikter mot å frembringe ny kunnskap om hva som er viktig innhold for femåringene i barnehagen. Målet med prosjektet er å utvikle og teste ut et førskoleopplegg basert på lekbasert læring (playful learning) hvor hensikten er å bidra til at barn har likere og bedre læringsgrunnlag ved skolestart.

Førskoleopplegget skal gi femåringer mer tid med voksne i barnehagen. Internasjonal forskning viser at samspill mellom barn og kompetente voksne har stor betydning for å stimulere viktige kompetanseområder før skolestart. For at barn skal få mulighet til å tilpasse seg godt både faglig og sosialt på skolen er det særlig viktig å stimulere sosiale ferdigheter, selvregulering, språk og matematikk allerede i barnehagen. Videre viser forskning at

barn av foreldre med lav utdanning og inntekt i gjennomsnitt skårer lavere på disse viktige kompetanseområdene. Agderprosjektet skal forske på hvorvidt et førskoleopplegg som gir barna økt stimulering innen disse områdene kan bidra til at barn i større grad har samme læringsgrunnlag ved skolestart, og dermed likere muligheter for å lykkes i utdanningsløpet og arbeidslivet. Initiativet til Agderprosjektet kommer fra kompetansefondene i

Prosjektledelse/Team:
Professor Mari Rege,
Universitetet i Stavanger
Professor Ingunn Størksen,
Universitetet i Stavanger
Tildelte midler: kr. 6,8 mill.
Varighet: 2015 – 2019

Foto: Arild de Lange Nilsen

Agderprosjektet skal forske på hvorvidt et førskoleopplegg som gir barna økt stimulering innen visse områder kan bidra til at barn i større grad har samme læringsgrunnlag ved skolestart.

Agder og Universitetet i Stavanger (UiS). Aust-Agder utviklings- og kompetansefond, Sørlandets Kompetansefond, Aust-Agder og Vest-Agder fylkeskommuner og Norges forskningsråd finansierer prosjektet. Prosjektet har en økonomisk ramme på 42 mill. kroner. Alle deltakende barnehagelærere får tilbud om videreutdanning i førskolepedagogikk – tilsvarende 15 studiepoeng – i regi av Universitetet i Stavanger.

3. Virksomheten

3.1 Kapitalforvaltning

Styret har i 2016 implementert kapitalforvaltningsstrategien for 2016 for Aust-Agder utviklings- og kompetansefond. Styret har i 2016 etter råd fra Gabler vedtatt at 50% av Globale aksjer skal valutasikres. Dette ble gjennomført ultimo februar 2016.

En har ved utgangen av 2016 følgende forvaltere:

Aktivklasse	Fond	Andel av portefølje
Norske obligasjoner	DNB Obligasjon III	27,8 %
Globale obligasjoner	Pimco Global IG Credit Bond Fund	8,3 %
	Templeton Global Bond Fund	8,3 %
	BlueBay IG Euro Agg Bond Fund	8,5 %
Norske aksjer	Danske Invest Norske Aksjer Inst. II	3,2 %
	Arctic Norwegian Eq II*	3,5 %
Globale aksjer	Lansdowne Developed Markets Long Only	12,7 %
	KLP AksjeGlobal Indeks II	13,4 %
Aksjer framvoksende markeder	Aberdeen Global Emerging Markets 3,0 %	3,1 %
Eiendomsfond	DNB Scand. Prop. Fund 3 + 6 KS	10,5 %
Bankinnskudd		0,7 %

*Solstens fond har byttet navn til Arctic Norwegian Eq II

Tabellen som følger viser aktivasammensetningen 1.1.2016-31.12.2016.

Ved inngangen til 2016 hadde fondet en fordeling på aktivaklasser i samsvar med kapitalforvaltningsstrategien for 2015. Fondet har ved utgangen av 2016 en fordeling i henhold til strategien for 2016.

	Aktivasammensetning mill. kr.		Fordeling på aktivaklasser i %		
	1.1.2016	31.12.2016	1.1.2016	31.12.2016	Strategi 2016
Globale aksjer	91,2	54,1	21,9	12,7	13,0
Globale aksjer valuta-sikret	0	56,9	–	13,4	13,0
Norske aksjer	24,2	28,5	5,8	6,7	6,0
Aksjer framvoksende markeder	12,0	13,1	2,9	3,1	3,0
Norske obligasjoner	143,7	118,1	34,5	27,8	30,0
Globale obligasjoner	99,3	106,3	23,9	25,1	24,0
Eiendomsfond	43,6	44,5	10,5	10,5	10,0
Bankinnskudd	2,3	3,0	0,5	0,7	1,0
Sum	416,2	424,6	100,0	100,0	100,0

Når det gjelder avkastning var 2016 et godt år. Tabellen som følger gir en oversikt over avkastningen av fondets midler i 2016.

	Avkastning i mill. kroner	Avkastning i %		
		Portefølje	Referanseindeks	Meravkastning
Globale aksjer	-5,6	-4,2	5,6	-9,9
Globale aksjer valuta-sikret	8,2	17,5	15,5	2,0
Norske aksjer	4,2	17,5	12,1	5,4
Aksjer framvoksende markeder	1,1	9,6	8,6	0,9
Norske obligasjoner	4,6	4,0	0,4	3,6
Globale obligasjoner	7,0	7,1	3,9	3,2
Eiendomsfond	2,6	6,2	6,2	0,0
Driftskontoen	0,1	1,7	0,5	1,1
Venturefond	0,0	0,0	*	0,0
Sum *	22,3	5,5	4,5	1,0

*Avkastningen i 2016 var i følge regnskapet på 21,7 mill. kroner. Avviket har sammenheng med hvordan kostnader til Gabler føres etter overgangen til Gabler performa.

Til sammenligning kan nevnes at pengemarkedsindeksen ST1X, som er den indeks som best gjenspeiler bankavkastning, for samme periode hadde en avkastning på 0,5%, samt fondets driftskonto som har en avkastning på 1,7 % i 2015.

Av den samlede avkastning på 22,3 mill. kroner, har norske aksjer en avkastning på 4,2 mill. kroner. Globale aksjer uten valutasikring har en negativ avkastning på 5,6 mill. kroner og globale aksjer med valutasikring har en avkastning på 8,2 mill. kroner. Aksjer i framvoksende markeder har en avkastning på 1,1 mill. kroner. Norske obligasjoner bidrar med en avkastning på 4,6 mill. kroner og globale obligasjoner bidrar med 7,0 mill. kroner. Eiendomsfond har gitt en avkastning på 2,6 mill. kroner, inklusiv utbetalt utbytte.

I 2016 er det en avkastning på 5,5 %. Målt i forhold til referanseindeksene er det en meravkastning på 1,0 %. Norske

aksjer har en avkastning på 17,5 % i 2016. Dette er 5,4 % over referanseindeksen. For globale aksjer uten valutasikring er avkastningen på -4,2 %. Det er en mindreamkastning på 9,9 %. Aksjer i framvoksende markeder har en avkastning på 9,6 % som er en meravkastning på 0,9 %. For norske obligasjoner er det en avkastning på 4,0 %, noe som gir en meravkastning på 3,6 %. Globale obligasjoner har en positiv avkastning på 17,1 % prosent. Dette er en meravkastning på 3,2 %. Når det gjelder eiendomsfond er det en avkastning på 6,2 % som er lik referanseindeksen.

I kapitalforvaltningsstrategien for Aust-Agder utviklings- og kompetansefond står det at det i forvaltningen av utenlandske aksjer så langt som råd er skal tas etiske hensyn. Midlene i utenlandske aksjer var i 2016 plassert i fond som tar etiske hensyn.

I tabellen som følger gis det en oversikt over avkastningen av fondets midler i perioden en har drevet med aktiv forvaltning, dvs. i perioden 1.5.2004-31.12.2015. For aksjer framvoksende markeder, globale aksjer valutasikret, globale obligasjoner og eiendom er tidsperioden kortere.

	Avkastning i mill. kroner	Tidsvektet akkumulert avkastning i %	Annualisert avkastning i %
Globale aksjer	56,8	141,7	7,2
Globale aksjer valutasikret	8,2	17,5	17,5
Norske aksjer	34,0	364,6	12,8
Aksjer framvoksende markeder	0,7	5,6	3,5
Norske obligasjoner	105,7	77,6	4,6
Globale obligasjoner	26,1	39,2	5,6
Eiendom	15,2	59,2	6,9
Driftskontoen	1,4	47,6	3,1
Sum	248,0	116,7	6,3

Ser vi på hele perioden med aktiv kapitalforvaltning er avkastningen på 248,0 mill. kroner. Denne fordeler seg med en avkastning på 56,8 mill. kroner i globale aksjer og en avkastning 8,2 mill. kroner i globale aksjer med valuta-sikring. Avkastningen er 0,7 mill. kroner i aksjer framvoksende markeder, 34,0 mill. kroner i norske aksjer, 105,7 mill. kroner i norske obligasjoner, 26,1 mill. kroner i globale obligasjoner og 15,2 mill. kroner i eiendom.

Veksten for globale aksjer har vært på 141,7 %. Globale aksjer som er valutasikret har hatt en vekst på 17,5% og aksjer i framvoksende markeder har hatt en avkastning på 5,6 %. Norske aksjer har hatt en vekst på hele 364,6 %, norske obligasjoner har hatt en vekst på 77,6 %, globale obligasjoner har hatt en vekst på 39,2 % og eiendom en vekst på 59,2%. Ser man på en gjennomsnittlig årlig avkastning, så ligger denne på 7,2 % for globale aksjer, 17,5 for globale aksjer valutasikret, 3,5 for aksjer i framvoksende markeder, 12,8 % for norske aksjer, 4,6 % for norske obligasjoner, 5,6 % for globale obligasjoner, 6,9 % for eiendom og 3,1 % for driftskontoen.

Samlet avkastning for denne perioden er på 116,7 %, eller 6,3 % i gjennomsnitt pr. år. En plassering i pengemarkedet ville gitt en avkastning på 33 % i perioden. Det betyr at det i perioden med aktiv kapitalforvaltning er oppnådd en meravkastning i forhold til pengemarkedet. Målt i forhold til referanseindeksen, har Aust-Agder utviklings- og kompetansefond en årlig meravkastning på 1,1 %.

Kapitalforvaltningsstrategien forutsetter at en foretar en årlig vurdering av strategien. Styret har i 2016 foretatt en ny gjennomgang av strategien for forvaltning av fondets midler for 2017, og vedtok å øke andelen av globale aksjer med 5 prosentpoeng. Aksjer utgjør etter dette 40 % av porteføljen. Styret vedtok videre å redusere andelen av norske obligasjoner med 5 prosentpoeng. Etter dette utgjør obligasjoner 49 % av porteføljen.

Gabler Investment Service har bistått Aust-Agder utviklings- og kompetansefond i spørsmål knyttet til kapitalforvaltningen i 2016.

3.2 Tildeling av midler

I vedtektene for Aust-Agder utviklings- og kompetansefond står det beskrevet fire hovedmålsettinger som søkes realisert gjennom fondets arbeid:

- Økt kompetanse og nyskapingsevne
- Sikring og etablering av arbeidsplasser
- Gode levekår for befolkningen
- Bidra til å styrke og videreutvikle Universitetet i Agder

Strategien for utdeling av midler gir retningslinjer for utdeling av midlene. Siden 2012 har utlysning av midler vært innrettet til sentrale temaer for regionen, fremfor en generell utlysning.

Fra 2014-2015 har søknadsprosessen vært samordnet med Sørlandets Kompetansefond. Dette innebærer at innkomne søknader høsten 2015 ble behandlet vinteren 2016.

Utllysning av midler til nye prosjekter i 2015 ble innrettet

for prosjekter og piloter som kan bidra til forskningsbasert innovasjon og kunnskapsutvikling som bidrar til nyskapingsevne i fylket. Høsten 2015 mottok fondet 46 nye søknader med et samlet søknadsbeløp på 32,2 mill. kroner. I tillegg kom syv søknader om videreføringer med et samlet søknadsbeløp på 6,0 mill. kroner. Vinteren 2016 ble det bevilget 6,8 mill. kroner til nye prosjekter og 5,1 mill. kroner til oppfølging av prosjekter som går over flere år. Prosjektene som fikk innvilget tilskudd bør bidra til å nå fondets målsettinger på sikt.

Utlysningen i 2016 ble innrettet til prosjekter som kan bidra til gode levekår, ved å øke og anvende kompetansen om levekår, spesielt knyttet til deltakelse i arbeidslivet. Høsten 2016 mottok fondet 17 nye søknader med et samlet søknadsbeløp på 15,2 mill. kroner. I tillegg kom seks søknader om videreføringer med et samlet søknadsbeløp på 4,5 mill. kroner. Søknadene blir behandlet vinteren 2017.

TILDELINGER NYE PROSJEKTER 2015/2016

Organisasjon	Prosjekt	Beløp
GCE NODE	SFI Mechatronics PhD's – Kompetanseløft for teknologiindustrien på Sørlandet	560 000
Universitetet i Agder	Lokal fundamentering av et internasjonalt ledende senter (SFF) for marin forskning i Agder (SMarAgder)	900 000
Synsel Energi AS	Forstudie og konsekvensutredning for Jordøya	1 100 000
Envirotech Solutions AS	DataHeat	500 000
Panterra AS	Hvordan ivareta konkurransefortrinn ved kraftig vekst og organisatoriske endringer	500 000
MacGregor Pusnes AS	MacGregor Pusnes Offshore Vind	900 000
Skild AS	Multi access tool	100 000
CFD Marine AS	Anvendelse av CFD for bygg og eiendom	250 000
VisitSørlandet AS	Digitalt Innovasjonsprogram for USUS-bedrifter	500 000
Nymo AS	Effektivitet i verdiskapning med fokus på kostnadseffektiv prosjektgjennomføring. «Se det enkle i det komplekse»	1 100 000
Sørlandssporten Nærings-hage/BeyondRisør	Innovation through design and entrepreneurship	400 000
Sum nye prosjekter		6 810 000

VIDEREFØRINGER 2015/2016		
Organisasjon	Prosjekt	Beløp
Universitetet i Stavanger	Agderprosjektet	2 100 000
Universitetet i Agder	Regionale tilpasninger til nasjonale utfordringer – Interkommunalt samarbeid om helse- og omsorgstjenester i Norge	500 000
Universitetet i Agder	Stipendiatstilling i innovasjon	250 000
TeamTec AS/IMS Group	Team IMS 2019	675 000
Devoteam AS	eHelse: Continua Test- og Sertifiseringscenter	795 000
Agderforskning AS	VRI III – Nye stier på Agder år 3/3	300 000
NIBIO avdeling Landvik	Kompetanse og infrastrukturoppbygging innen resirkulerte systemer for samproduksjon av fisk og planter	500 000
Sum videreføringer		5 120 000
Tildelinger totalt		11 930 000

Tilskudd fra Aust-Agder utviklings- og kompetansefond bør ha utløsende effekt med hensyn til igangsetting av prosjekter som på sikt vil ha betydning for sikring og etablering av arbeidsplasser i Aust-Agder. UiA, Agderforskning og Sørlandet sykehus har de siste årene mottatt betydelig støtte fra kompetansefondet. Disse aktørene er tunge leverandører for utviklingsaktiviteter som kan bidra til økt kompetanse og styrke nyskapingsevnen i regionen.

Til sammen har fondet delt ut om lag 80 mill. kroner i perioden 2004-2016. I tillegg har styret vedtatt å avsette inntil 10 mill. kroner til utdeling vinteren 2016.

Ser vi årene 2004-2016 under ett er Universitetet i Agder den største mottageren av støtte fra kompetansefondet. Over 30 prosent av midlene som er delt ut har kommet universitetet til gode, nærmere bestemt 24,7 mill. kroner av til sammen 78,6 mill. kroner. Beregningen inkluderer 3 mill. kroner som er tildelt UiA sammen med Havforskningsinstituttet. I tillegg er UiA en viktig samarbeidspartner i flere andre prosjekter som har mottatt støtte fra fondet.

Sørlandet sykehus har mottatt til sammen 7,9 mill. kroner fra fondet, hvilket tilsvarer om lag ti prosent. Kommunesektoren – herunder kommunale, fylkeskommunale og interkommunale prosjekter – har til sammen mottatt 6,8 mill. kroner, eller 8,7 prosent, mens prosjekter tilknyttet Agderforskning har mottatt 5,2 mill. kroner eller 6,7 prosent av midlene.

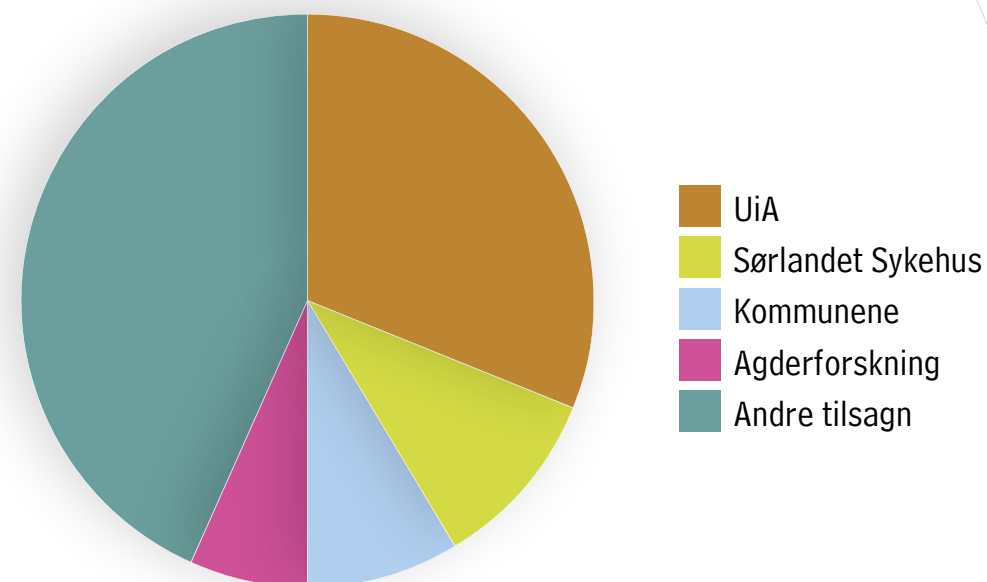
Til sammen har de nevnte virksomhetene mottatt om lag 57 prosent av tilskuddene fra fondet.

Øvrige tilskudd fordeler seg mellom en rekke prosjekter i bl.a. private virksomheter. I de senere år er denne andelen økt. Dette har sammenheng med at utlysningene i 2014 og 2015 gav et høyt antall tilsagn til virksomheter i privat sektor.

Inndratte tilskudd i forbindelse med bl.a. prosjekter som ikke er realisert utgjør 3 mill. kroner. Dette beløpet er ikke regnet med i tabellen.

TILDELINGER 2004-2016		
Institusjoner	Tildelinger (mill. kr)	Prosentandel
Universitetet i Agder	24,7	31,4
Sørlandet sykehus	7,9	10,1
Kommunale, fylkeskommunale og interkommunale prosjekter	6,8	8,7
Agderforskning	5,2	6,7
Andre prosjekter i bl.a. private virksomheter	33,9	43,2
Sum	78,6*	100,0

* I tillegg kommer 3,0 mill. kroner i inndratte tilskudd.

3.3 Sluttrapper

Tilsagnene fra Aust-Agder utviklings- og kompetansefond er som hovedregel gyldige i tre år. Når prosjektene avsluttes, mottar kompetansefondet sluttrappertsjema og revisor-godkjent regnskap.

Følgende prosjekter ble avsluttet i 2016:

AVSLUTTEDE PROSJEKTER I 2016		
Organisasjon	Prosjekt	Tilsagn
Agderforskning	Barn som strever	350 000
Agderforskning	Hva kjennetegner god kommunal innovasjonspraksis?	400 000
Agderforskning	Kompetanse og Rekruttering (KoR)	335 000
Agderforskning	Program for kultur og næring (KULNÆR)	800 000
Agderforskning	Ung i Aust-Agder	350 000
AS Nymo	Analyse av fabrikkasjonsprosesser og utvikling av ny maskinlinje	600 000
Aletica	Trening, yrke og helse	195 000
Evjeklinikken	Evaluering av Evjemodellen, langtidsstudien	1 060 000
Eyde-klyngen	Eyde Zero waste	600 000
Risør kommune/Sørlandsporten Næringshage	Masterkurs i Design og Entreprenørskap (MDE)	1 300 000
Setesdal regionråd	Inspirasjon grønt batteri (Utvikling av et ingeniørstudie innenfor fornybar energi)	250 000
UiA	Samarbeid om marin forskning og faglig utvikling	3 000 000
UiA	SmartRescue	2 500 000
Sum tilsagn		11 740 000

3.4 EØS-avtalens statsstøtteregulering

I 2016 ble Aust-Agder utviklings- og kompetansefond innmeldt under gruppeunntaksforordningen (GBER) for forskning, utvikling og innovasjon. Dette innebærer at støtte som oppfyller vilkårene i GBER kan tildeles uten forhåndsgodkjenning fra EFTA Surveillance Authority (ESA).

Kompetansefondet er innmeldt i henhold til følgende artikler i forordningen:

- Artikkel 25 om støtte til forsknings- og utviklingsprosjekter
- Artikkel 27 om støtte til innovasjonsklynger
- Artikkel 28 om støtte til SMB-er
- Artikkel 29 om støtte til prosess- og organisasjons-innovasjon

4. Økonomi

For 2016 er samlet avkastning på kapitalen på 21 731 390 kroner etter at depotkostnadene til Gabler er fratrukket. Driftskostnadene var på 809 419 kroner. Dette gir et resultat på 20 921 971 kroner.

Grunnkapitalen er på 244 mill. kroner. For å opprettholde fondets realverdi avsettes 10 572 640 kroner til tilleggskapitalen. 349 331 kroner benyttes til å styrke bufferkapitalen og 10 mill. kroner avsettes til utdeling av midler i 2018. I tillegg styrkes bufferkapitalen med 190 000 kroner tilbakeførte midler. Ved

utgangen av året er dermed tilleggskapitalen på totalt 68 648 078 kroner, og bufferkapitalen er på 75 331 530 kroner.

I balanseregnskapet er det 20 mill. kroner i fri egenkapital. Det er avsatt 10 millioner kroner til utdeling av midler i 2017 og 10 mill. kroner til utdeling i 2018. Det gjenstår i tillegg 70 000 kroner fra tidligere avsetninger

Styret bekrefter at forutsetningen for fortsatt drift er til stede.

Arendal, 5. mai 2017

Morten Kraft
styreleder

Terje Stalleland
nestleder

Irene H. Aune

Signe Sollien Haugå

Kjetil Glimsdal

Marianne Landaas

Oddvar Espegren

John G. Bergh
daglig leder

RESULTATREGNSKAP 01.01. - 31.12.16			
	Note	2016	2015
AVKASTNING AV KAPITAL			
Inntekter av finansielle eiendeler			
Renteinntekter		83 053	93 035
Rente verdipapirer		3 584 287	7 707 080
Urealisert gevinst finansielle eiendeler		20 878 170	5 400 310
Realisert gevinst finansielle eiendeler		114 631	20 003 350
Andre finansinntekter		1 952 676	1 925 145
Sum inntekter av finansielle eiendeler		26 612 817	35 128 920
Kostnader vedrørende finansielle eiendeler			
Urealisert tap finansielle eiendeler		0	0
Realisert tap finansielle eiendeler		4 327 734	15 612 448
Kostnader verdipapirer		553 693	269 798
Renteutgifter		0	0
Andre finanskostnader			3 274
Sum kostnader vedrørende finansielle eiendeler		4 881 427	15 885 520
Sum avkastning av kapital		21 731 390	19 243 400
DRIFTSKOSTNADER			
Styre- og møtegodtgjørelse	2	231 776	254 443
Møtekostnader		16 391	39 253
Revisjonshonorar	2	25 000	25 000
Konsulenttjenester		222 242	345 561
Administrasjonskostnader		314 010	278 739
Sum driftskostnader		809 419	942 995
ÅRETS OVERSKUDD/UNDERSKUDD		20 921 971	18 300 405
OVERFØRINGER			
Avsatt til tilleggs kapital	6	10 572 640	6 266 229
Avsatt til buffer kapital	6	349 331	2 034 175
Avsatt til annen egen kapital	6	10 000 000	10 000 000
Sum overføringer		20 921 971	18 300 404

BALANSE PR.31.12.16			
	Note	2016	2015
FORDRINGER			
DnB Nor Kapitalforvaltning			
Nordea Kapitalforvaltning			
Opptjente, ikke forfalte renter obligasjoner			
Andre kortsiktige fordringer		140 000	
Sum fordringer		140 000	
FINANSIELLE OMLØPSMIDLER			
Norske obligasjoner	3	118 076 044	143 695 222
Globale obligasjoner	3	106 310 036	99 305 461
Norske aksjer	4	28 473 572	24 272 381
Globale aksjer	4	124 073 335	103 124 812
Eiendomsfond	5	44 487 323	43 562 385
Venturefond	5	90 000	0
Sum finansielle omløpsmidler		421 510 310	413 960 261
Bankinnskudd	9	2 954 722	2 294 370
Sum omløpsmidler		424 605 032	416 254 631
Sum eiendeler		424 605 032	416 254 631
EGENKAPITAL			
Grunnkapital	6	244 000 000	244 000 000
Tilleggs kapital	6	68 648 078	58 075 438
Buffer kapital	6	75 331 530	74 792 199
Sum bunden kapital		387 979 608	376 867 637
Fri kapital	6	20 070 000	22 000 000
Sum egenkapital		408 049 608	398 867 637
KORTSIKTIG GJELD			
Leverandørgjeld		11 518	947 629
Skyldig skattetrekk		37 889	38 820
Skyldig arbeidsgiveravgift		12 682	12 056
Vedtatte utdelinger, ikke utbetalt	7,8	16 493 335	16 388 490
Annen kortsiktig gjeld		0	0
Sum kortsiktig gjeld		16 555 424	17 386 994
Sum egenkapital og gjeld		424 605 032	416 254 631

Noter til regnskapet 2016

Note 1: Regnskapsprinsipper og virkning av prinsippendringer

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven av 1998.

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen.

Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og antatt virkelig verdi.

Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etablerings-tidspunktet.

Realiserte og urealiserte gevinster på finansielle omløpsmidler inntektsføres på tidspunkt for opptjening.

Selskapet er fritatt for inntekts- og formuesskatt.

Finansielle omløpsmidler

Investeringer i aksjer, obligasjoner og andre rentebærende papirer som er børsnoterte og som inngår i en handelsportefølje vurderes til virkelig verdi.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende.

Utdeling av midler i henhold til stiftelsens formål

Vedtatte utdelinger som ikke er utbetalt på balansetidspunktet føres som kortsiktig gjeld i regnskapet.

Note 2: Antall ansatte, godtgjørelse til styre og revisor

Selskapet har ingen ansatte, og har derfor ikke plikt til å ha lovbestemt tjenestepensjonsordning.

Det er utbetalt kr. 79 500 i styrehonorar og kr. 123 500 i møtegodtgjørelse for 2016. Det er ikke utbetalt godtgjørelse til daglig leder.

Revisor

Sum utbetalt til revisor for utførte revisjonstjenester er kr. 25 000. Beløpet er inklusiv mva.

NOTE 3: NORSKE OG GLOBALE OBLIGASJONER

	Antall andeler	Ansk.kost	Kurs Pr.31.12.16	Bokført verdi	Markedsverdi
DNB Obligasjon III	11 629	118 466 181	10 153,62	118 076 044	118 076 044
Sum norske obligasjoner		118 466 181		118 076 044	118 076 044
Blue Bay IG	29 757	32 773 864	1 213,71	36 116 257	36 116 257
Pimco Global investment	260 191	32 715 584	134,97	35 118 034	35 118 034
Templeton Global Bond	3 379 166	33 003 099	10,38	35 075 746	35 075 746
Sum globale obligasjoner		98 492 547		106 310 036	106 310 036
Sum obligasjoner		216 958 729		224 386 080	224 386 080

NOTE 4: NORSKE OG GLOBALE AKSJER

	Antall andeler	Ansk.kost	Kurs Pr.31.12.16	Bokført verdi	Markedsverdi
NORSKE AKSJER					
DI Norske Aksjer Institusjon 2	5 840	12 469 175	2 360,71	13 786 596	13 786 596
Artic Norwegian Equities II	10 997	12 411 476	1 335,59	14 686 976	14 686 976
GLOBALE AKSJER					
Aberdeen Global EM Eq.	172 663	12 441 056,82	8,78	13 096 303	13 096 303
KLP Aksje Global Indeks 2	28 160	49 107 975	2 019,97	56 882 670	56 882 670
Landsdown LO B Glass	495 869,11	49 621 207	109,09	54 094 362	54 094 362
Sum aksjer		136 050 889		152 546 907	152 546 907

NOTE 5: NORSKE EIENDOMSFOND, VENTUREFOND

	Antall andeler	Ansk.kost	Kurs Pr.31.12.16	Bokført verdi	Markedsverdi
EIENDOMSFOND					
DnB Scandinavian PropFund 3	280 000	28 140 000	126,5735	35 440 576	35 440 576
DnB Scandinavian PropFund 6	86 000	8 621 500	105,1947	9 046 747	9 046 747
Sum eiendomsfond		36 761 500		44 487 323	44 487 323
VENTUREFOND					
Skagerak Maturo AS	105 882	90 000	90 000	90 000	90 000
Sum venturefond		90 000		90 000	90 000

NOTE 6: EGENKAPITAL

	Grunnkapital	Tilleggskapital	Bufferkapital	Fri egenkapital	Sum
Inngående balanse 01.01.16	244 000 000	58 075 438	74 792 200	22 000 000	398 867 637
Vedtatte utdelinger i året	0	0		-11 930 000	-11 930 000
Tilbakeførte midler			190 000	0	190 000
Årets overskudd	0	10 572 640	349 331	10 000 000	20 921 971
Egenkapital 31.12.15	244 000 000	68 648 078	75 331 530	20 070 000	408 049 608

Note 7: Utdeling av midler i henhold til stiftelsens formål

”Vedtatte utdelinger, ikke utbetalt” presenteres som gjeld i regnskapet. Spesifikasjon av denne gjelden fremgår av Note 8.

NOTE 8: VEDTATTE UTDELINGER, IKKE UTBETALT	
Vedtatt utdeling av midler 2016, rest ikke utbetalt	9 455 000
Vedtatt utdeling av midler 2015, rest ikke utbetalt	2 399 845
Vedtatt utdeling av midler 2013, rest ikke utbetalt	2 313 490
Vedtatt utdeling av midler 2012, rest ikke utbetalt	1 300 000
Vedtatt utdeling av midler 2011, rest ikke utbetalt	1 025 000
Sum vedtatte utdelinger, ikke utbetalt	16 493 335

Note 9: Bankinnskudd

Herav bundne skattetrekkmidler kr. 19 945.

UAVHENGIG REVISORS BERETNING:

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet til stiftelsen Aust-Agder utviklings- og kompetansecfond som viser et overskudd på kr 20 921 971. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2016, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av stiftelsens finansielle stilling per 31. desember 2016, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av stiftelsen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av informasjon i stiftelsens årsberetning, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen. I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken

som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til stiftelsens evne til fortsatt drift og på tilberlig måte opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver vises det til: <https://www.revisorforeningen.no/om-revisjon/revisjonsberetning-revisors-oppgaver-og-plikter/>

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

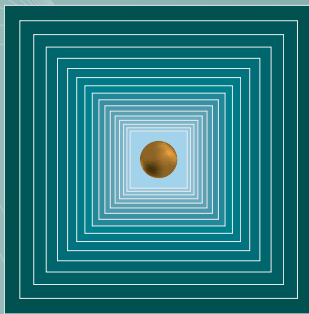
Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av stiftelsens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Konklusjon om utdeling og forvaltning

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at stiftelsen er forvaltet og utdelinger er foretatt i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig.

Kjetil Raknes
registrert revisor

aauf.no

